

URL: http://www.keskiespooseura.fi/images/KES_4_2015.pdf

Yhteistä toimintaa Espoon keskuksen kehittämiseen

**Teksti: Soile Juujärvi, Laurea-ammattikorkeakoulu, Välittävät Valittavat Verkostot -hanke www.laurea.fi/vvv
Kuva: Anna-Leena Mutanen**

Keski-Espoon asukkailla on paljon toiveita ja ajatuksia asuinalueen kehittämiseksi. Alueelle toivotaan kokoontumistiloja, parannuksia viihtyisyyteen ja uusia asuntomuotoja. Eri asukasryhmillä on samanlaisia tavoitteita, mutta he eivät löydä toisiaan. Sama ongelma on alueen kehittäjillä, virkamiehillä ja järjestöillä. Espoon keskuksen alueen asukkailla ja toimijoilla on runsaasti tietoa, osaamista ja ideoita. Asukkaat viihtyvät kotiseudullaan ja näkevät siellä huikeita mahdollisuuksia, mutta alueen kehittämisen hitaus ja byrokratia toisinaan tuskastuttavat innostuneimmat asukasaktiivit.

Nämä ovat havaintoja Välittävät Valittavat Verkostot -hankkeen haastatteluista ja työpajoista. Laurea-ammattikorkeakoulun vetämän hankkeen tarkoituksena on ollut tutkia ja kehittää asukkaiden osallisuutta ja toimijoiden välistä yhteistyötä Espoon keskuksen ja lähialueen kehittämisessä. Hankkeen lähestymistapana on osallistava toimintatutkimus, jossa asukkaat ja toimijat pyritään saamaan mu-

kaan tutkimaan ja kehittämään aluetta ja luomaan uusia, parempia toimintamalleja. Hankkeen tutkijat ovat haastatelleet yli 90 alueen asukasta ja toimijaa alueen kehittämishaasteista, joista keskeiseksi nousi yhteistyön puute. Keväällä 2014 järjestettiin Entressen kirjastossa neljä asukaspajaa, joiden tavoitteena oli tuoda asukkaita yhteen ilmeiseen ajatuksiin alueen kehittämistä ja käynnistää asukkaiden vetämiä kehittämistoimenpiteitä. Asukaspajojen tuloksena perustettiin kolme intressiryhmää, joista yksi oli Yhteiset tilat ja yhteisötoiminta.

Yhteisöpajat synnyttivät uutta pöhinää

Yhteisöpajat toteutettiin valtuustotalon kahviossa kevään 2015 aikana. Viiteen yhteisöpajaan osallistui yhteensä 49 innostunutta asukasta, toimijaa ja kehittäjää. Yhteisöpajat on sovellettu muutoslaboratorio-menetelmästä, jossa pyritään moniääniseen keskusteluun ja nähdään osallistujien erisuuntaiset pyrkimykset kehityksen liikkeelle panevana voimana. Yhteisöpajojen prosessin ohjauksesta vastasi Minna Hägg tmi Miggasta yhteistyössä Espoon keskuksen projektijohtaja Mikko Kivisen ja Välittävät Valittavat Verkostot-

hankkeen projektipäällikkö Soile Juujärven kanssa.

Jokainen paja oli tiivis työrypeama omine tavoitteineen. Ensimmäisessä pajassa koottiin yhteen alueen kehittämishaasteita ja toisessa työpajassa tutkittiin nykyisissä kehittämiskäytännöissä olevia ristiriitoja ja ongelmia. Näiden pohjalta osallistujat lähtivät suunnittelemaan seuraavissa työpajoissa uusia yhteistyökeinoja, joita arvioitiin viimeisessä työpajassa. Kokeiluja olivat Espoon keskuksen tulevan asukastalon asukaslähtöinen suunnittelu, monikulttuurinen ruokajuhla, lähi(ö)tekemisen mallin luominen ja Espoon kaupungin parkki-alueen kansalaiskäyttö. Kokeilut arvioitiin niin onnistuneiksi, että ne kaikki päätettiin vakiinnuttaa.

Vanhoilla asuinalueilla on monenlaisia haasteita ja väestöryhmillä erisuuntaisia kiinnostuksen kohteita. Havahduttiin myös siihen, että alueen verkostoissa on paljon erilaisia resursse-

ja, kun vaan osaa etsiä niitä. Yhteisöpajoihin kaivattiin mukaan enemmän maahanmuuttajia ja päättäjiä. Onkin toivottavaa, että yhteisöpajatoiminta jatkuu tulevaisuudessa Espoon keskuksessa. Se voisi olla pysyvä yhteistyöfoorumi ja yksi väylä kansalaisten vaikuttamiselle.

Asukkaat mukaan kehittämistyöhön

Yksi yhteisöpajan kokeiluista oli lähi(ö)tekemisen mallin luominen Espoon keskuksen alueelle, jonka tiimoilta käynnistettiin Suvelan asukaspuiston suunnitteluun liittyvä osallistuvan budjetoinnin kokeilu virkamiesten, konsulttien ja asukkaiden yhteistyönä. Osallistuvan budjetoinnin tarkoituksena on antaa asukkailla mahdollisuus osallistua julkisten varojen käyttöä koskevaan keskusteluun ja päätöksentekoon. Virtuaalipohjaisen Budjetoi puisto -pelin pelaamiseen osallistui kahden viikon aikana

yhteensä 160 henkilöä ohjatuissa asukastapaamisissa tai verkkoviestinnän kautta. Peli tavoitti huomattavasti enemmän asukkaita kuin tavanomainen asukastilaisuus. Se toi monipuolisesti esiin asukkaiden mieltymyksiä ja toiveita sekä käynnisti ketterää poikkipohjaista yhteistyötä kaupungin sisällä. Budjetoi puisto -peli palkittiin Laatu-keskuksen Vuoden laatuinnovaatio 2015 -kilpailussa. Peli sai voiton julkisen sektorin ja yleishyödyllisten yksiköiden sarjassa.

Samarian kortteliin tulee asukastalo tilojen vapautuessa vuonna 2016. Asukastalon suunnittelu käynnistyi aikuisten sosiaalipalvelujen ja yhteistyökumppanien yhteistyönä. Entressen kauppakeskuksen tiloihin avattiin huhtikuussa kahden viikon ajaksi Tuunaamo, jossa järjestettiin teemailtoja ja kerättiin yli 600 asukkaalta mielipiteitä ja näkemyksiä asukastalon toiminnasta. Tulosten mukaan asukastalosta toivotaan asukkaiden näköistä kohtaamispaikkaa, jossa on mielekästä toimintaa erikaisille ihmisille. Talon sydämeiksi halutaan toimiva keittiö, joka mahdollistaa monikulttuuriset ruokajuhlat ja yhteisen ruuanlaiton. Espoon keskuksen alueella on myös paljon muita matkailun kynnysten tiloja asukkaiden käyttöön, joista tiedottaminen on tärkeää. ■